

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

Η ΙΔΑΝΙΚΗ ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΙΝΑΣ ΝΤΕ ΦΟΝΤΑΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΣΑΡΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ

Πώς η Χρυστίνα ντε Φοντάν πρωτοείδε τον τσάρο 'Αλέξανδρο. Ένας κεραυνόβολος έρωας. Ο μυστηριώδης παρασμένος νεαρός κόρης. Η επιστροφή του 'Αλεξάνδρου στο Παρίσι. Όπου η Χρυστίνα χειροκροτεί ένθουσιωδώς τον νικητή της πατριδος της. Ένα κοινωνικό σκάνδαλο. Πώς ανεκαλύφθη το μυστήριο. Το πένθος της Χρυστίνας για το θάνατο του 'Αλεξάνδρου, κλπ. κλπ.

αγάπη της Χρυστίνας ντε Φοντάν για τον τσάρο 'Αλέξανδρο Α' παρέμεινε στην ιστορία των μεγάλων έρωτων ως ένα μεγαλειώδες, ασύγκριτο παράδειγμα πίστεως, στοργής και αφοσίωσης. Βρέθηκαν πολλοί, οι οποίοι χαρακτηρίσαν το αίσημα αυτό «παραφροσύνη». Και πράγματι, τόσο σπάνιες εινε η περιπτώσεις αγάπης, όπως αυτή που δοκίμασε η Χρυστίνα για τον 'Αλέξανδρο, ώστε να μās εξαφανίζουσαν όταν μαθαίνουσαν την ύπαρξή τους.

Η Χρυστίνα ήταν κόρη του κ. ντε Φοντάν, ύπουρου της Παιδείας της Γαλλίας επί Ναπολέοντος. Δεν είχε ακόμα συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας της, όταν, μια μέρα, είδε από μακριά, σε μια στρατιωτική παρέλαση, τον τσάρο της Ρωσίας 'Αλεξάνδρο Α', φιλοξενούμενο τότε του αυτοκράτορος στο Παρίσι. Και από την πρώτη στιγμή που τον αντίκρισε η Χρυστίνα τον αγάπησε με τρελλό και παράφορο αίσημα τον 'Αλέξανδρο—χωρίς καν εκεί να ο ς ν α τ η ν κ υ τ τ α ξ η ε σ τ ω κ α ι μ ι α φ ο ρ ά σ τ ά μ α τ ι α! Με την

έξαλλη, φλογισμένη φαντασία της, έπλασε ένα ολόκληρο έρωτικό μυθιστόρημα, το οποίο άρχισε να το ζήμαζυ με τον...«αγαπημένο» της.

Από κείνη τη μέρα, η Χρυστίνα δεν βρήκε πολλές φορές την ευκαιρία να ξανακυντιάξει, έστω και από μακριά, τον 'Αλέξανδρο. Τί σημασία, όμως, είχε αυτό για την δεσποινίδα ντε Φοντάν; Δεν χρειαζόταν να βλέπει και πολύ συχνά τον τσάρο, για να τον λατρεύη μ' όλη την δύναμη της καρδιάς της! Τον έβλεπε διαρκώς μπροστά της, με τα μάτια της φαντασίας της!

Έννοείται, ότι η Χρυστίνα δεν ανακύνισσε σε κανέναν το παραμικρό γι' αυτό το «αίσημα» της, που το κρατούσε ζήλοτυπα κρυμμένο στα βάθη της καρδιάς της.

Οι γονείς της, λοιπόν, δεν μπορούσαν να εξηγήσουν γιατί η Χρυστίνα έπεσε θραεία άρρωστη λίγες μέρες μετά την αναχώρησι του τσάρου από το Παρίσι...

—Τί έχεις, παιδί μου, κ' είσαι έτσι μελαγχολική; την ρωτούσε η μητέρα της.

—Τίποτε! άπαντούσε η Χρυστίνα, με σθυσμένη φωνή, με τα βλέμματα χαμένα στο κενόν.

—Ηταν, όμως, ολόφανερο, ότι ένα κρυφό σαράκι έτρωγε την καρδιά της...

«Εται η Χρυστίνα έβουανε μέρα με τη μέρα σαν κερύ, χωρίς οι γιατροί να μπορούν να εξηγήσουν την αίτια του παρασμένου της. Οι γονείς της κόντευαν να παραφρονησουν από την απελπισία τους. Πέρασε έτσι ένας ολόκληρος χρόνος, χωρίς να δελτιωθί διόλου η κατάστασι της. Ξαφνικά, όμως, μια μέρα, η έτοιμοθάνατη ξαναζωνάνεψε... Τί είχε συμβή; Ο αγαπημένος της θρικότανε και πάλι στο Παρίσι!... 'Η αλήθεια, θέβαια, εινε ότι ο τσάρος 'Αλέξανδρος πατούσε αυτή τη φορά το πόδι του στο Παρίσι ως νικητής, για να επιθάλη τους όρους του στον ήττημένο Ναπολέοντα. Μά τί την ένδιέφεραν όλα αυτά την Χρυστίνα; Το μόνο που ήξειν η εκείνη, ήταν ότι ο αγαπημένος της ξαναθρικότανε κοντά της, ότι μπορούσε να τον δη, έστω και από μακριά!...

Την έπομένη, λοιπόν, της άφιξεως του τσάρου, η Χρυστίνα έδηλωσε στους γονείς της, ότι αισθανότανε τον έαυτό της πολύ καλύτερα και ότι ήθελε να στολιωτή και να κύνει έναν περίπατο. Ο πατέρας της και η μητέρα της δάκρυσαν από τη χαρά τους για το θαύμα που έγινε...

—'Ηταν 'Ιουλίος μήνας τότε.

Η Χρυστίνα, συνοδευόμενη από μια φίλη της, πήγε κ' έβιασε μια θέσι στα 'Ηλύσια Πεδιά. Και ήταν αληθινά όραια, κύνει τη

μέρα, η γλωμή παιδούλα κάτω από το μεγάλο ψάβινο καπέλλο της, στολισμένο με άφθονα λουλούδια και κορδέλλες, και τυλιγμένη σ' ένα 'Ινδικό κεντημένο σάλι.

Σε μια στιγμή, μια πολυπρόσωπη άκολουθία φάνηκε από μια πάροδο της πλατείας 'Ομονοίας. Ήταν ο τσάρος, ο όποιος διευθυνόταν προς την Θριαμθευτική 'Αμίδα, περιστοιχιζόμενος από το έπιτελείο του. 'Η Χρυστίνα ένουισε τότε έναν ψυχικό κλονισμό, τόσο δυνατο, ώστε λίγο έλειψε να λιποθυμήσει. Και θά έπεφτε ασφαλώς κάτω αν δεν την συγκρατούσε η φίλη της...

Και όταν ο 'Αλέξανδρος έφτασε, τέλος, μπροστά της, άπαστράφτοντας ολόκληρος πάνω στο άσπρο όλογο του από τα παράσματα και τα χρυσάφια—ώρατος κ' επιθλητικός σαν ήμιθεος—η Χρυστίνα, χωρίς να ξέρη τί κάνει, άνασηκώθηκε στις μύτες των ποδιών της και άρχισε να ζητωκραυγάζει σαν τρελή τον τσάρο, ένδο συγχρόνως κόντευε να σπάσει τα χέρια της από τα δυνατά, εφρενασμένα χειροκροτήματα!

—Πάμε τώρα! είπε, ξεαντλημένη, η Χρυστίνα στη φίλη της, άσπυ γάθησαν από μπροστά της ο αυτοκράτωρ και η άκολουθία του.

—Μά, τί έκανες; την ρώτησε τρομαγμένη η φίλη της. Ζητωκραυγασες τον έγχρό της πατριδος σου, τον νικητή του Ναπολέοντος;... Δεν είδες τί όργισμένες ματιές σου άβριχνε ο κόσμος;... Θά γύνει σκάνδαλο, γιατί πολλοί σε αναγύρισαν!...

Πράγματι, την έπομένη αολιάστηκε δυσμενέστατα ο ύπερβολικός ένθουσιασμός της δεσποινίδος ντε Φοντάν. Κανείς δεν μπόρεσε να καταλάβη, γιατί η κόρη ενός ανωτάτου άξιωματούχου του Κράτους χειροκρότησε και ζητωκραυγασε με τόση φρενιτίδα τον έγχρό της πατριδος της. 'Ολοι οι φίλοι, του σπιτιού έτρεξαν και θρήκαν τον πατέρα της άμυαλης μικρής για να του ζητήσουν εξηγήσεις. 'Εκείνος, όμως, θρικότανε σε μεγαλειότερη άμυχάνια από αυτούς!

—Δεν καταλαβαίνω τίποτα! άποκρίθηκε στους φίλους του. Το μόνο που καταλαβαίνω εινε, ότι η κόρη μου μ' έζέθεσε τρομερά!...

Προσπάθησαν να ξεαναγκάσουν τη Χρυστίνα να τους πληροφορήσει ποιά έλατήρια την έκαναν να ζητωκραυγαση ύπέρ του τσάρου... Μά έκείνη δεν μπόρουσε θέβαια να φανερώσει το μεγάλο μυστικό της καρδιάς της—το μυστικό αυτό που άποτελούσε τον μεγαλύτερο θησαυρό της.

Σε μια στιγμή, μονάχα, όταν άρχισαν να την ένοχλούν με τις έπιμονες έρωτήσεις τους, άποκρίθηκε με μυστηριώδες ύφος:

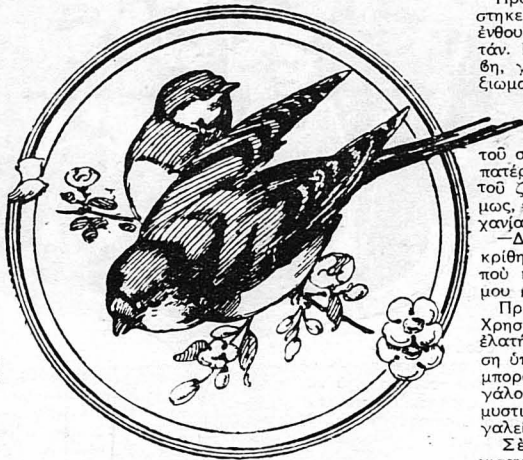
—Δεν ξέρετε... δεν μπόρείτε να καταλάβετε!...

Πράγματι, ποιός θά μπόρουσε να καταλάβει τί συνέβαινε στην ψυχή της Χρυστίνας; Ποιός θά μπόρουσε να κατανοήση το μεγαλείο της άγνης αυτής αγάπης;

Το τρομερό, όμως, με την Χρυστίνα, εινε ότι όχι μονάχα άγαπούσε τον τσάρο από μακριά, αλλά και τον ζήλευε, σαν να είχε δικαιώματα στον έρωτά του!... «Όταν η δεσποινί ντε Φοντάν έμαθε ότι ο αγαπημένος της είχε τρυσφρεές σχέσεις με την διαβόητη θραωνή ντε Κρύνεβερ, λίγο έλειψε να τρελλαθί από την άπελπισία της!... 'Ενοιωθε τα φείδια της ζηλοτυπίας να της εσοχίζου την καρδιά, σαν να είχε πραγματικό έρωτικό δεσμό με τον 'Αλέξανδρο!...

Οι γονείς της φοβήθηκαν τότε σοσάρά για την διανοητική της κατάστασι. Προσπάθησαν μάλιστα να την κύνουν να ηραμονήση, με διάφορα ταξείδια, τον έφιόλητή που θρανε την ψυχή της. Χαμένοι, όμως, πήγανε οι κόποι τους. 'Η Χρυστίνα ξεακουλούθουσε να ζή στον κόσμο που είχε πλάσει με την φαντασία της... Σιγά-σιγά, έφτασε στο σημείο να μη θέλη ούτε να φάν... Είχε γύνει φάντασμα του ίδιου του έαυτού της!

Ο κ. και η κ. ντε Φοντάν σκέφτηκαν τότε να καταφύγουσαν στον άδωθό Ζουμπέρ, διάσημο έεροκήρυκα και έξομολογητή της όπης του, και να τον παρακαλέσουν να κύνει και αυτός μια άπίπειρα και να προσπαθήση να μάθι τί θάρος είχε στην καρδιά της η Χρυστίνα... Και ο Ζουμπέρ, θαθως γνώστης της ανθρώ-

πινής ψυχής, δέν άργησε νά μαντεύσει τήν πραγματική άφορμή του μαρσαμού της κοπέλλας...

Η Χριστίνα του έξομολογήθηκε όλη τήν αλήθεια; Στο έρω-
τημα αυτό κανείς δέν μπορεί νά δώσει μιά απάντηση. Το γεγο-
νός μονάχα είνε, ότι ο άβθας Ζουμπέρ κατόρθωσε νά κατα-
κτήση τήν έμπιστοσύνη της, νά τήν καθουσχάση, νά θεραπεύσει
τή νόσο της ψυχής της και νά τήν κάνει νά ξαναγαπήσει τή ζωή.
Και ή δεσποινίς ντε Φονταν έξαναγύρισε στον κόσμο. Και γνώ-
ρισε πολλές κοσμικές έπιτυχίες, γιατί ήταν όμολογούμενης ώ-
ραία. Μεταξύ όλων των θαυμαστών που τή ακολουθούσανε
παντού σαν σκιά της, ήταν και ο πρεσβευτής της Περαίας, ο
όποιος, μάλα, τήν ζήτησε σέ γάμο. Μά ή Χριστίνα άρνή-
θηκε τήν πρόταση του, όπως άρνήθηκε και όλες τις άλλες προ-
τάσεις που τή έκαναν...

Είχε χάρισει τήν καρδιά της για πάντα στον ώραίο τσάρο-
και δέν ήθελε νά τήν πάρη πίσω.

—Μιά φορά μονάχα άγαπά κανείς στή ζωή του, συνήθιζε νά
λέη, μέ μελαγχολικό χαμόγελο, όταν τήν ρωτούσανε γιατί δέν
ήθελε νά παντρευτεί.

Και όταν της ζητούσανε περισσότερες εξηγήσεις, κουνούσε
τό κεφάλι της, μέ ύφος που έδειχνε ότι δέν ήθελε, δέν μπορούσε
νά πη τίποτα περισσότερο...

Μιά μέρα, μαθεύτηκε πως ο τσάρος 'Αλέξανδρος Α' πέθανε
κατά τρόπο μυστηριώδη.

Η Παρισινή κοινωνία συνεζήτησε επί αρκετό καιρό τόν έσα-
φικό θάνατο του Ρώσου αυτοκράτορος κ' ύστερα θρήκε άλλα
θέματα συνομιλίας.

Κανείς, όμως, κανείς δέν πρόσεξε μιά περίεργη λεπτομέρεια:
Μόλις έγινε γνωστό, ότι πέθανε ο τσάρος, ή δεσποινίς ντε Φον-
ταν έξεφρασίστηκε από τά σαλόνια και τις κοσμικές συγκεντρώ-
σεις!...

Από κείνη τή μέρα, δέν έφρασίστηκε καίθε ούτε σέ χορούς,
ούτε σέ γιορτές! Πέταξε από πάνω της και έπεριτό στολίδι,
τύθηκε στα ψαύρα και άπτοούρηκε σ' ένα έξοχικό σπιτάκι, έ-
ξω από τό Παρίσι, θάβοντας τά νειάτα της μέσα σ' ένα περι-
βάλλον άσπιδρας μονόσεως... "Όλοι τήν θεωρούσαν τρελή! Κανείς
δέν μπόρεσε νά καταλάβη ότι ή Χριστίνα άποφάσισε νά πε-
ραση τήν ύπολοιπη ζωή της σαν άσκήτρια, επειδή πέθανε ο
'Αλέξανδρος, ο άνδρας που αγάπησε μέ αγάπη ιδανική, μέ πιστή
εως θανάτου!...

Ός τήν τελευταία της στιγμή, —πέθανε σέ ηλικία 82 χρόνων,
—ή Χριστίνα ντε Φονταν δέν έπαψε νά λατρεύη τήν μνήμη του
άνδρος, που τόν αγάπησε όταν ήταν παιδούλα δεκαπέντε χρό-
νων!...

ΙΣΤΟΡΙΟΥΔΕΣ

Η ΕΥΥΠΝΑΔΑ ΕΝΟΣ ΠΑΠΑ

Σ' ενός παπά τό σπίτι μπήκε τή νύχτα κάποιος κλέφτης και
τουκλεψε όλα τά άσημικά. Τό πρωί ο παπάς ανέκάλυψε τήν
κλοπή, μά δέν είπε τίποτε σέ κανένα, ούτε και στήν Άστυνο-
μία άκόμη.

Βγαίνοντας σέ λίγο άπ' τό σπίτι και πηγαίνοντας για τήν εκ-
κλησία, άναμώθηκε στο δρόμο μ' έναν γείτονα του.

—Αιδεομιάτε, λυπούμαι γι' αυτό που σάς συνέβη! του εί-
πε μέ ύποκριτική θλίψη. Έλπιζω όμως γρήγορα νά πιασθ' ο
αχρείος αυτός!

—Μά πιάσθηκε, φίλε μου, κιόλας! πετάχθηκε κι' είπε χα-
ρούμενος ο παπάς Έγώ δέν είπα τίποτε σέ κανένα!... Πώς
ξέριξε έσύ τι μου συνέβη;

—Σκυφτός και ντροπισμένος τότε ο κλέφτης, ζήτησε συγχώ-
ρησι κι' έπέστρεψε τά κλεμμένα!

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΧΥΕ ΚΙ' Ο ΧΩΡΙΚΟΣ

"Ενας φτωχός χωρικός, θέλοντας νά δη τόν περίφημο για τήν
φιλομάθειά του επίσκοπο Χυέ, ζήτησε επανειλημμένως άκρόσσι
άπ' αυτόν. Δυστυχώς όμως ο περιερωτάτος «ήταν τόσο άπη-
ροχολημένος στις σπουδές του», ώστε διαρκώς διαχνόταν άπ' τούς
κληρικούς της επισκοπής ο άμοιρος χωρικός.

Και μιά ήμέρα, άγανακτισμένος πια, φώνησε θρονεράτα κά-
τω άπ' τό άνοιχτό παράθυρο του παρωτάτου:

—Γιά τό Θεό, δέσποτά μου, δέν τελειώνετε πρώτα τις σπου-
δές σας κι' έπειτα νά μάς κοπιάσετε έδω;

Ο παρωτάτος τό άκούσε, ζήτησε εξηγήσεις, και καλών-
τας τόν φτωχό χωρικό, του τελείωσε άμέσως τήν ύπόθεσί του!

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΞΕΧΑΣΜΕΝΑ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ Ι. ΠΟΛΕΜΗ

ΣΤΗΝ ΚΟΛΑΣΙ

Στήν κόλασι που θράνονε καζάνια μέ κατράμι,
"Αν θα μάς θάλανε μαζί, δέν τά φοβάμαι δράμι.
Μαζί δέν κολαστήκαμε, μαζί άς τά τραβούμε!
Μέ τους διαβόλους θα γλειτάρω, μέ σένα θα φιλιούμαι!

ΓΙΑ ΤΟ ΧΑΤΗΡΙ ΣΟΥ

Στή γειτονιά σου τό γιατρό, μόνο για σέ θα κάνω.
Νά πής πως είσαι άρρωστη, για νάρθω νά σε γειανώ.
Και τότε πλεία στού κόρφου σου τά κρίνα θ' άκούμπήσω,
Τόν πόνο πούχεις στήν καρδιά γλυκά νά ναουριώσω!...

Ο ΕΡΩΤΑΣ

"Όλ' οί άρχαίοι μας θεοί σκεπάσθηκαν μέ χώμα,
Μόνον ο "Ερως έμεινε θαυματουργών άκίμα.

Σ' ΑΣΠΡΟΝΤΥΜΕΝΗ ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΗ

Θαρρεί πως γίνετ' άμορφη μέ τ' άσπρο της φουστάνι,
Κ' είνε σαν άσπρο γάναμα άπάνω σέ τριανό,
Σάν μέσ' στο γιόνι κόρακας πούχει στερα μεγάλα,
Σάν μυίγα όταν κολυμπά πεσιμένη μέσ' τό γάλα.

ΣΤΑ ΓΟΒΑΚΙΑ ΣΟΥ

Τό παχύ σου ποδαράκι, για χαρά γλυκοφουχτιάζου,
Τήν άφάρτη σου γαμπρίζα νά τή δείχνης σέ θρησόν.
Σκανδαλιάρικα άφίνουν 'Ά! οί νειοί νά σε θαυμάζουν.
Στις τρέλλες σου συνεντεύξεις, σαν θουβά σ' άκολουθούσιν.

ΤΙ ΜΟΥ ΚΑΝΕΙ

"Ότι μου δίνει μιά στιγμή τήν άλλη μου τό παίρνει
Στόν "Αδη και στόν ουρανό άνάστα μέ φέρνει,
Πεισμών για τά τέτοια της,—μιά διόλου δέν φροντίζει
Γελά—μ' αυτό τό γέλιο της βασιλεία μου χαρίζει.

ΑΝΑΘΕΜΑ

"Ημουν πουλάκι ξέννοιστο, μ' έλευθερη καρδιά,
μέ έφανω μιά θραδέα,
έπέρασες στο πλάι μου, σ' έκούτασα κι' άπόρησα...
"Ανάθεμα τήν ώρα που σ' έγνωρίσα!
Μου φάνηκες σαν όνειρο που φέρν' ή χαραυγή,
σαν άγγελος στή γή.
Τό χώμα έκει που πάτησες γονάτια κ' έφίλησα...
"Ανάθεμα τήν ώρα που σου μίλησα!
Και σ' έκανα βασιλίσσα, σουλτάνα Εσκούστη,
κι' ή αγάπη μου ή πιστή
έγίνηκε ή δουλεύτρια σου, ή σκλάβια σου ή άράπια...
"Ανάθεμα τήν ώρα που σ' αγάπησα!
Μέ χιλια δυό καμώματα μου πήρες τό μυαλό,
που νά μη δής καλό!
Σάν Παναγιά σ' έλάτρευα κι' όμως έσύ μ' άρνήθηκες...
"Ανάθεμα τήν ώρα που γεννήθηκες!

ΠΟΤΕ

Μεσάνυχτα έκαθόμαστε στις ροδιανές του 'Απρίλη,
τήν ήροσέρα τριαντάφυλλα—της "Ανοιξης τά χείλη—
εδάνεϊζαν άρώματα και στ' άθινο ροσάρι...
ποτέ δέν είχε ή "Ανοιξη τόση ύμωφία και χαρί.
"Απ' τ' ουρανού τ' άτέλειοτα και φωτερά παλάτια
τ' άστέρια μάς έκούτταζαν μέ διαμαντένια μάτια
και τήν άθώια αγάμη μας έξήλθαν κ' έκείνα...
Ποτέ τ' άστέρια τ' ουρανού δέν είχαν τέτοια άχτίνα!
Κρυφά κελάδημα ήθρονού μάς έφερνε τ' άγέρι
και τό νερό άναστένανε και εξαυρνούσε ή φτέρη
κι' από χαρά άσπριχιάζαν λουλούδια, φύλλα, κλώνοι...
Ποτέ δέν έκελάδησε τόσο γλυκά τ' άφρόνι!
"Εώπαινες κ' έσώπαινα—μά μέσα στα όνειρα μας
τόσ' ήταν ή αγάπη μας, τόσ' ήταν ή χαρά μας,
που άν ήθελεν ή μοίρα μας τό ήμμα μας νά κόψη,
ποτέ δέν θάγε ο θάνατος τόσο γλυκειά τήν όψη.

Ο ΟΡΚΟΣ ΜΟΥ

"Ωρκίστηκες κι' έσέκωσα τόν ουρανό τά χέρια,
Και είπα μέσ' στον όρκο μου: "Αν αγάπησω κι' άν ποιά,
Φωτιά νά πέσ' άπότοραγη άπ' τό ούσανού τ' άστέρια
Και νά μέ κάμη ζωντάνο.
Μά όταν είδ' αγάμη μου τά μαγκία σου κάλλη
Και άθλα μ' έκούτταξες μ' όλόθερμη ματιά,
"Εξέχασες τόν όρκο μου, αγάπησα και πάλι,
Μά... όμως μ' έκαμε ή φωτιά.
"Απ' τ' άστρα τά ματάκια σου, όγνηκε ή ματιά έκείνη
Και στήν καρδιά μου άναψε κι' έκει ποτέ δέν σβύνει.